

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2013/205565

Zaaknummer: 13.0483.52

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 12f, eerste lid van de Gaswet inhoudende de tariefstructuren als bedoeld in artikel 12a van de Gaswet.

1 Inleiding

1. Bij brief van 8 juli 2013 (kenmerk BR-13-844) heeft Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders een voorstel voor wijzigingen van de tariefstructuren, bedoeld in artikel 12a van de Gaswet, en voorwaarden, bedoeld in artikel 12b van de Gaswet, gezonden aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM). De tariefstructuren als bedoeld in artikel 12a van de Gaswet zijn opgenomen in de Tarievenscode Gas.
2. Het voorstel betreft het opnemen van tariefstructuren voor de wettelijke taak tot om, een ieder die daarom verzoekt, te voorzien van een aansluitpunt ten behoeve van aansluitingen met een doorlaatwaarde groter dan 40 m³(n)/uur¹ (hierna: aansluitpunt), alsmede voor de wettelijke taak als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onder d, van de Gaswet zoals die naar verwachting op 1 januari 2014 luidt.² Deze nieuwe taak betreft "het in werking hebben en onderhouden van aansluitingen op het landelijk gastransportnet die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen (hierna: de dienst aansluitingen aangelegd door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet of de dienst bestaande aansluitingen). Voor deze nieuwe taak voorziet het wetsvoorstel in een apart vast te stellen tarief (door toevoeging van "een aansluiting als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel d" aan artikel 12a, onder c, van de Gaswet) als gevolg waarvan de Tarievenscode Gas zal dienen te worden gewijzigd.

2 Wettelijk kader

3. De Gaswet bepaalt dat de gezamenlijke netbeheerders bij ACM een voorstel indienen voor de tariefstructuren³ en de technische voorwaarden⁴. Tevens is bepaald dat de gezamenlijke

¹ Artikel 10, zesde lid, onderdeel b, van de Gaswet.

² In het Voorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en de Warmtewet (wijziging samenhangend met het energierapport 2011), TK 33 493, is deze nieuwe taak voor GTS opgenomen.

³ Artikel 12a van de Gaswet.

Besluit

netbeheerders overleg voeren met representatieve organisaties van netgebruikers over voorstellen voor de tariefstructuren en voorwaarden.⁵ In die voorstellen dienen de gezamenlijke netbeheerders aan te geven welke gevolgen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de representatieve organisaties naar voren hebben gebracht.⁶

4. Een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders voor tariefstructuren en voorwaarden als respectievelijk bedoeld in de artikelen 12a en 12b van de Gaswet dient te worden opgesteld met inachtneming van de in artikel 12 van de Gaswet bedoelde regels en de in artikel 6 van Verordening 715/2009 bedoelde netcodes.⁷
5. ACM stelt de tariefstructuren vast met inachtneming van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, de resultaten van het overleg met representatieve organisaties, en de wettelijke belangen⁸, regels⁹ en eisen.¹⁰
6. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 12a of 12b van de Gaswet in strijd is met bovenbedoelde belangen, regels of eisen, draagt ACM de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel zodanig te wijzigen dat de strijdigheid wordt opgeheven.¹¹

3 Procedure

7. Op 10 juli 2013 heeft ACM het voorstel voor wijzigingen van de tariefstructuren, bedoeld in artikel 12a van de Gaswet, ontvangen van Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders.
8. Op 18 juli 2013 heeft ACM de ontvangst van het voorstel per brief bevestigd aan Netbeheer Nederland, en de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard. Als onderdeel van deze voorbereidingsprocedure heeft ACM het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. Hiervan is kennis gegeven in de Staatscourant. Op dit ontwerpbesluit konden belanghebbenden binnen een termijn van zes weken een zienswijze inbrengen.

⁴ Artikel 12b van de Gaswet.

⁵ Artikel 12d, eerste lid van de Gaswet.

⁶ Artikel 12d, tweede lid van de Gaswet.

⁷ Artikel 12a, aanhef, van de Gaswet.

⁸ Artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e en f, van de Gaswet.

⁹ Artikel 12f, eerste lid, onderdelen g, h en i, van de Gaswet.

¹⁰ Artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

¹¹ Artikel 12f, derde lid van de Gaswet

Besluit

9. Op 25 juli 2013 heeft ACM de gezamenlijke netbeheerders verzocht dit voorstel nader toe te lichten.
10. Op 16 augustus 2013 heeft ACM per brief met kenmerk BR-13-883 een reactie ontvangen van Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders.
11. ACM heeft naar aanleiding van genoemd voorstel een ontwerp van het besluit opgesteld. Dit ontwerpbesluit heeft ACM ter inzage gelegd voor een periode van zes weken en gepubliceerd op de website www.acm.nl. ACM heeft één zienswijze ontvangen. Dit betreft de zienswijze van VEMW. Op 24 september 2013 van 10.00 tot 12.00 uur heeft ACM partijen in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling kenbaar te maken tijdens een hoorzitting. De schriftelijke zienswijzen alsmede het verslag van de hoorzitting heeft ACM gepubliceerd op de website van ACM.

4 Beoordeling

Gevolgde procedure

12. De gezamenlijke netbeheerders geven in het voorstel aan dat op 13 juni 2013 een overleg heeft plaatsgevonden met representatieve organisaties op de gasmarkt tijdens een vergadering van het Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (hierna: het GEN). De gezamenlijke netbeheerders verwijzen naar bijlage 2 bij het voorstel waarin het relevante deel van het verslag van het GEN-overleg is opgenomen. Tevens verwijzen de gezamenlijke netbeheerders naar bijlage 3 bij het voorstel waarin een overzicht wordt gegeven van zienswijzen van de aanwezige representatieve organisaties evenals per zienswijze een samenvatting van de reactie van de gezamenlijke netbeheerders waaruit blijkt wat de gevolgtrekking is die aan de zienswijze is verbonden.
13. Uit bovengenoemd voorstel maakt ACM op dat de gezamenlijke netbeheerders hebben voldaan aan de verplichtingen van artikel 12d van de Gaswet en overleg hebben gevoerd met representatieve organisaties van netgebruikers. ACM gaat er daarbij vanuit dat de gezamenlijke netbeheerders alle representatieve organisaties in de gelegenheid hebben gesteld bij het GEN-overleg aanwezig te zijn en daar hun zienswijzen te geven op het voorstel.

Tariefstructuur bestaande aansluitingen

14. De gezamenlijke netbeheerders stellen in het voorstel voor een tariefstructuur op te nemen voor de dienst aansluitingen aangelegd door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Deze dienst betreft het in werking hebben en onderhouden van aansluitingen op het landelijke gastransportnetwerk die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen, met uitzondering van systeemverbindingen en verbindingen met gastransportnetten over de Nederlandse landsgrens.

Besluit

15. De toelichting op dit voorstel acht ACM voldoende en ACM constateert dat dit voorstel niet in strijd is met de belangen bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, van de Gaswet, of met de regels bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen g, h en i, van de Gaswet, of met de eisen bedoeld in artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

Tariefstructuur aansluitpunt

16. De gezamenlijke netbeheerders stellen in het voorstel voor een nieuwe tariefstructuur op te nemen voor de dienst aansluitpunt. Deze dienst betreft het aanleggen, in werking hebben en onderhouden van aansluitpunten door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.
17. De toelichting op dit voorstel acht ACM voldoende en ACM constateert dat dit voorstel niet in strijd is met de belangen bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, van de Gaswet, of met de regels bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen g, h en i, van de Gaswet, of met de eisen bedoeld in artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

Conclusie

18. Gelet op bovenstaande is ACM voornemens de tariefstructuren, als bedoeld in artikel 12a van de Gaswet, vast te stellen met dien verstande dat de Tarievecode Gas zal worden gewijzigd overeenkomstig de voorgestelde wijzigingen van de gezamenlijke netbeheerders. De voorgenomen wijzigingen zijn opgenomen in de bijlage bij dit ontwerpbesluit.

5 Zienswijzen

19. ACM heeft één zienswijze ontvangen op het ontwerpbesluit; dit betreft een zienswijze van VEMW. Deze zienswijze bestaat uit vier onderdelen die achtereenvolgens worden behandeld.

Onderdeel 1

20. VEMW is van oordeel dat in aanvulling op de dienst 'in werking houden' en 'onderhouden' van bestaande aansluitingen tevens de aansluitwerkzaamheden 'wijzigen' en 'verwijderen' in de voorgestelde tariefstructuur (als bedoeld in artikel 12a, aanhef en onderdeel c Gaswet) dienen te worden opgenomen. De tariefstructuur dient een uitputtende regeling te omvatten voor alle aansluitdiensten die door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden geleverd aan netgebruikers. Dit geldt ook voor de dienst aansluitpunt. De voorgestelde artikelen 3.3.6.1 en 3.3.7.1 dienen hiervoor te worden aangepast.

Besluit

Reactie ACM

21. ACM heeft bij de beschrijving van de dienst bestaande aansluitingen en de dienst aansluitpunt aangesloten bij de voorgestelde wetstekst. Voor de bestaande aansluitingen betekent dit het 'inwerking hebben en onderhouden'. Voor de aansluitpunten is de wettelijke formulering 'te voorzien van' aansluitpunten. ACM interpreteert dit als het 'aanleggen, in werking hebben en onderhouden' van aansluitpunten. In de desbetreffende wettelijke bepalingen zijn de werkzaamheden 'wijzigen' en 'verwijderen' niet opgenomen. Op grond hiervan heeft ACM geen aanleiding om aan te nemen dat 'wijzigen' of 'verwijderen', anders dan in verband met het inwerking hebben of onderhouden van de bestaande aansluitingen of aansluitpunten, zijn te begrijpen onder de dienst bestaande aansluitingen of de dienst aansluitpunt.
22. Daarnaast is in het methodebesluit van 26 september 2013 vastgelegd dat gedesinvesteerde activa niet leiden tot een dienovereenkomstige (neerwaartse) aanpassing van de GAW. In geval een bestaande aansluiting of aansluitpunt wordt verwijderd, heeft dit dus geen gevolgen voor de toegestane inkomsten en daarmee ook niet voor de hoogte van het tarief. Met betrekking tot het wijzigen van aansluitingen houden de toegestane inkomsten (en daarmee de tarieven) rekening met vervangingsinvesteringen.

Conclusie onderdeel 1

23. Deze zienswijze van VEMW heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Onderdeel 2

24. VEMW stelt dat in de voorgestelde tariefstructuur een regeling ontbreekt van de kosten die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in rekening mag brengen indien de betreffende aansluiting wordt overgedragen door een afnemer aan een andere partij. Het is onduidelijk of de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor het 'op naam stellen' van een aansluiting op een andere partij kosten in rekening mag brengen. Als dit het geval is, dan dient de voorgestelde tariefstructuur tevens betrekking te hebben op deze dienst en inzichtelijk te maken welke kosten de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voor het verrichten van deze dienst in rekening mag brengen. Hetzelfde geldt ten aanzien van de overdracht van een aansluitpunt.

Reactie ACM

25. Deze zienswijze van VEMW gaat het kader van de Tarievenscode Gas te buiten; het overdragen van de bestaande aansluitingen is geen wettelijke taak. Van een gereguleerd tarief kan dus geen sprake zijn.

Conclusie onderdeel 2

26. Deze zienswijze van VEMW heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Besluit

Onderdeel 3

27. VEMW merkt op dat artikel 10, lid 6 Gaswet verwijst naar de doorlaatwaarde van een aansluitpunt (op het landelijk gastransportnet). Onduidelijk is waarom niet voor de doorlaatwaarde van een aansluitpunt respectievelijk een aansluiting op het landelijk gastransportnet in plaats van gecontracteerde entry- of exitcapaciteit is gekozen. Verzocht wordt de in de artikelen 3.3.6.2 en 3.3.7.2 Tarievenscode Gas opgenomen verwijzing naar entry- en exitcapaciteit te vervangen door de doorlaatwaarde als tariefdrager.

ReactieACM

28. In het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is een keuze gemaakt voor de gecontracteerde capaciteit in plaats van de doorlaatwaarde. ACM stemt hiermee in, onder meer omdat het hanteren van het criterium doorlaatwaarde in de praktijk zou kunnen leiden tot technische aanpassingen van de aansluiting, puur ingegeven door de tariefstructuren. ACM acht dit vanuit het oogpunt van doelmatigheid niet wenselijk. In het enkele feit dat de doorlaatwaarde een relevant en onderscheidend criterium is bij de bepaling en afbakening van de wettelijke taak van GTS op dit punt, ziet ACM geen aanleiding om de tariefdrager in de door VEMW voorgestane zin aan te passen. ACM is onduidelijk, en VEMW heeft dat ook niet toegelicht, welke belang hiermee zou zijn gediend. Laat staan dat aan zo'n belang een zodanig zwaar gewicht zou moeten worden toegekend dat een aanpassing in de rede zou liggen.

Conclusie onderdeel 3

29. Deze zienswijze van VEMW heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Onderdeel 4

30. De diensten genoemd in de artikelen 3.3.6.1 en 3.3.7.1 Tarievenscode Gas bevatten zowel eenmalige aansluitwerkzaamheden, zoals het aanleggen, wijzigen en verwijderen van aansluitpunten en door de landelijk netbeheerder aangelegde aansluitingen als periodiek terugkerende aansluitwerkzaamheden, zoals het in werking houden en in stand houden/onderhouden van aansluitpunten en aansluitdiensten. De voorgestelde tariefstructuur maakt niet duidelijk of door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet eenmalig, bijvoorbeeld jaarlijks, een aansluittarief in rekening wordt gebracht dat alle aansluitwerkzaamheden, genoemd in de artikelen 3.3.6.1 en 3.3.7.1 TCG omvat dan wel of de netbeheerder voor de te onderscheiden eenmalige en periodieke aansluitdiensten verschillende tarieven al dan niet over verschillende perioden bij de afnemers in rekening kan brengen. Verzocht wordt de voorgestelde tariefstructuur op dit punt te verduidelijken.

Besluit

Reactie ACM

31. Zoals ook geldt voor de tarieven van de andere wettelijke taken van GTS zal voor de bestaande aansluitingen en aansluitpunten een periodiek tarief in rekening gebracht worden. Dit is een vergoeding voor de kosten die GTS maakt voor het in werking hebben en onderhouden van de bestaande aansluitingen of aansluitpunten.
32. Voor wat betreft de bestaande aansluitingtaak wordt dit periodieke tarief bepaald door de toegestane inkomsten te delen door de totale gecontracteerde rekenvolumes. De wijze waarop deze bepaald worden staat omschreven in het methodebesluit voor de periode 2014-2016. Het tarief voor de bestaande aansluiting wordt vermenigvuldigd met de rekenvolumina voor een specifieke bestaande aansluiting om tot de verwachte inkomsten te komen die bij die specifieke aansluiting in rekening worden gebracht. In formulevorm is dit als volgt weer te geven:

$$T^{BAT} = \frac{TI^{BAT}}{RV^{BAT}}$$

$$TI^{BAT,i} = T^{BAT} * RV^{BAT,i}$$

Waarbij T = tarief, TI = toegestane inkomsten, RV = rekenvolumina en BAT = bestaande aansluitingtaak en *i* een specifieke aansluiting aangeeft.

33. Voor wat betreft aansluitpunten is in het methodebesluit voor de periode 2014-2016 aangegeven dat de vergoeding via de nieuwe producten en diensten regeling geschiedt. Dit betekent dat de kosten voor de aanleg, het in werking hebben en onderhouden van een specifiek aansluitpunt voor het tariefjaar waar het tarievenbesluit betrekking op heeft in rekening worden gebracht bij een specifieke afnemer. De tariefdrager (de rekenvolumes van die specifieke afnemer) is dan gelijk aan de rekenvolumes van die specifieke afnemer.
34. ACM is van mening dat de tariefstructuur op deze wijze voldoende verduidelijkt is. Gegeven de opzet van de Tarieencode Gas ligt het op dit moment ook niet voor de hand om een nadere verduidelijking aan te brengen in de Tarieencode Gas.

Conclusie onderdeel 4

35. Deze zienswijze van VEMW heeft niet geleid tot een wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Besluit

6 Besluit

36. Met inachtneming van het voorgaande stelt ACM de wijziging van de voorwaarden vast overeenkomstig de in de bijlage 1 bij dit besluit opgenomen tekst.

7 Publicatie

37. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Tevens zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van ACM, www.acm.nl.

38. Dit besluit treedt in werking op de dag na kennisgeving ervan in de Staatscourant.

6/8

Den Haag, 7 november 2013

Autoriteit Consument en Markt,
Namens deze:

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

Besluit

Bijlage behorende bij het besluit in zaak 13.0483.52 van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 12a van de Gaswet.

De Tarieencode Gas wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.3.6 wordt toegevoegd en komt als volgt te luiden:

3.3.6 Tariefstructuur aansluitingen aangelegd door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet

3.3.6.1 Omschrijving dienst

De dienst betreft het in werking hebben en onderhouden van **aansluitingen** die zijn aangelegd door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, uitgezonderd **stelselverbindingen** en verbindingen met **gastransportnetten** over de Nederlandse landsgrens.

3.3.6.2 Tariefdrager

De tariefdrager is de gecontracteerde **entry-** of **exitcapaciteit** uitgedrukt in **m3(n;35,17)/uur**.

B

Artikel 3.3.7 wordt toegevoegd en komt als volgt te luiden:

3.3.7 Tariefstructuur Aansluitpunt

3.3.7.1 Omschrijving dienst

De dienst betreft het aanleggen, in werking hebben en onderhouden van **aansluitpunten** door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.

3.3.7.2 Tariefdrager

De tariefdrager is de gecontracteerde **entry-** of **exitcapaciteit** uitgedrukt in **m3(n;35,17)/uur**.